

Praktiska Sverige AB

Org.nr. 556257-5786

2019-04-17

1 (20)

Dnr-2018:8576

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Praktiska Borås i Borås kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Praktiska Borås avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Praktiska Borås i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Skolinspektionen har efter granskningen av Praktiska Borås inte identifierat några utvecklingsområden. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen av Praktiska Borås.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens kvalitetsbedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

De övergripande skälen för Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat samt leder och organiserar det pedagogiska arbetet så att lärarna har goda förutsättningar att samverka. Rektorn styr och leder det pedagogiska arbetet med tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Granskningen visar vidare att rektorn leder och organiserar arbetet så att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och det framkommer att lärarna följer dessa. Granskningen visar även att rektorn leder ett strategiskt jämställdhetsarbete och att obehöriga lärare får en planerad introduktion.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen kopplat till de underlag som myndigheten samlat in inför och i samband med besöket.

Rektorn följer upp och analyserar skolenhetens resultat och beslutar därefter om utvecklingsåtgärder

Skolinspektionens granskning visar att rektorn på Praktiska Borås kontinuerligt följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat och utifrån den analysen genomför nödvändiga utvecklingsåtgärder. Samtliga intervjuade personalgrupper uppger att rektorn följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat genom ett arbete som skolan kallar för ledningsavstämningar. Rektorn och biträdande rektorn visar vid besöket ett rum med Whiteboardtavlor uppsatt på flera väggar som innehåller listor, kolumner och rader för varje elev och kurs. I dessa kolumner förs elevernas kunskapsresultat in och övrig information så som närvaro. Informationstavlorna uppdateras varannan vecka med information om hur det går för eleverna, berättar biträdande rektorn. Rektorn säger att det är ett sätt för ledningen, elevhälsan och lärarna att få en överblick över elevernas måluppfyllelse både på individnivå och på gruppnivå samt för att se mönster mellan grupper, kön och ämne. Analyserna används också som underlag för diskussioner, säger rektorn. Intervjuade lärare bekräftar att det görs analyser av kunskapsresultat per klass, ämne och elev och att rektorn håller i möten kring detta där all personal deltar, får ta del av, och diskutera resultaten. De säger också att rektorn och biträdande rektorn gör en mer omfattande analys vid läsårsslut och att de sett att kunskapsresultaten förbättrats jämfört med föregående år, vilket även Skolverkets statistik visar¹. Av intervju med lärare och rektorn framkommer att rektorn beslutat om att genomföra utvecklingsdagar utifrån analysen på ledningsavstämningarna. De hittills genomförda utvecklingsdagarna har exempelvis handlat om utvecklingsarbete för specifika ämnen där de sett att resultaten behöver höjas. Undervisande lärare har, i dessa ämnen, fått planera undervisningen tillsammans och gemensamt kommit fram till individanpassningar för eleverna för att höja kunskapsresultaten, säger lärarna. Det framkommer också att ledningsavstämningarna lett till schemaförändringar när det gäller längden på lektioner i vissa ämnen, ett utvecklat samarbete mellan lärare i programgemensamma och gymnasiegemensamma ämnen och att rektorn infört tvålärarsystem i flera klasser.

¹ Av SIRIS framgår att den genomsnittliga betygspoängen var 12,4 för avgångselever läsåret 2017/18 på skolans samtliga nationella program vilket är 0,5 betygspoäng högre än föregående år.

Rektorn leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att skolan har ett jämställdhetsarbete som leds av rektorn och att rektorn har organiserat forum där jämställdhetsarbetet diskuteras. Intervjuade lärare säger att de diskuterar frågor kring jämställdhet som en del i sitt värdegrundsarbete och att det görs kontinuerligt på skolans personalmöten. Dessa möten leds av rektorn eller biträdande rektorn. Intervjuade lärare säger att det är tydligt uttalat från ledningen att skolan ska arbeta utifrån "värdegrundsregler". På fråga om rektorn följer upp om utbildningen och undervisningen ger eleverna samma förutsättningar oavsett kön, svarar intervjuade lärare att rektorn frågar om detta på såväl morgonmöten som eftermiddagsmöten och att det även sker informella möten där jämställdhetsfrågor diskuteras. Rektorn ger i intervju exempel på att personalen diskuterar och problematiserar aspekter kopplat till jämställdhet på ledningsavstämningarna. Där tittar de på eventuella skillnader mellan pojkar och flickors kunskapsresultat samt diskuterar hur exempelvis talutrymmet ser ut i olika grupper, säger rektorn. Lärarna uppger att de har diskussioner i personalgruppen och tillsammans med eleverna kring mansdominerande branscher och att de gjort insatser för att få in fler flickor till mansdominerade yrken genom att bjuda in folk från branschen till skolan. Lärarna och representanter från elevhälsan uppger också att samtlig personal gått utbildning kring en jämställd byggbransch och att ett arbetsmaterial kring detta används på skolan. De säger också att innehållet diskuterats på programråden. Rektorn uppger att frågor kring jämställdhet tas upp i undervisningen och säger att hen närvarat vid lektioner och där sett att detta sker. Rektor uppger också att lärarna förbereder eleverna inför APL, det arbetsplatsförlagda lärandet, genom att diskutera frågor om manligt och kvinnligt i branschen. Detta bekräftas av intervjuade lärare.

Elever ger i intervju exempel på att de pratat om jämställdhet i någon kurs kopplat till kursmål, men säger att de i övrigt inte har pratat om jämställdhet på några lektioner. Intervjuade lärare säger att anledningen till att eleverna inte känner igen att de har pratat om jämställdhet kan vara att lärarna inte har tydliggjort att det är det som görs när de behandlar jämställdhetsfrågor på lektionerna och för att det är en naturlig del i deras undervisning att eleverna inte reflekterar över det. Lärarna ger exempel på lektioner när de pratat om jämställdhet utifrån frågor om sex och relationer och historiska perspektiv kopplat till kultur.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet

Granskningen visar att rektorn skapar goda förutsättningar för lärare att samverka och att rektorn ser till att det sker ett lärande i kollegiet som också ger avtryck i undervisningen. Samtliga intervjuade personalgrupper uppger att de har flera

personalmöten i veckan och att det på dessa möten finns en tydlig mötesstruktur och agenda som leds av rektorn eller av biträdande rektorn. Lärarna berättar att de har morgonmöten varje dag med all personal där de kan ta upp saker som är aktuella för dagen. Rektorn berättar i intervju att morgonmötena används till allt från kunskapsutbyte för kollegor av lärare som varit på fortbildning till diskussioner om exempelvis betyg och bedömning eller värdegrundsarbete. Såväl lärare som rektorn uppger att det är ett prestigelöst kollegium på skolan med korta beslutsvägar och bra kommunikation. De säger att en av anledningarna till skolans goda ledarskap är att det är bra kommunikation och samarbete mellan rektorn och biträdande rektorn. Intervjuade lärare uppger att de har många möten och att de på det sättet hela tiden kan hjälpas åt och att alla möten är till för att göra utbildningen bättre för eleverna. Lärarna ger exempel på att de utvecklat och analyserat undervisningen genom att de på studiedagar fått i uppgift att planera undervisningen för ett annat program än det de vanligtvis undervisar i. Till de tillfällena hade skolan även en extern föreläsare som höll i arbetet.

Granskningen visar vidare att rektorn ser till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga för lärarna. De flesta lärare uppger i intervju att skolans arbetssätt, mål och rutiner är mycket tydliga för dem genom möten och dialoger med rektorn och med varandra. Även om några lärare säger att målen inte är helt tydliga säger lärare att de hela tiden uppdateras om vad som är aktuellt och vilka förändringar som sker, inte bara muntligt utan också genom skolans digitala plattform. Där finns tydliga mål och arbetsgångar för exempelvis elevärenden, säger lärare. Även nya lärare på skolan uppger att det är tydligt vad som är skolans mål och att det varit lätt att komma in i arbetet. Lärarna ger exempel i intervju på hur rektorn tydliggjort hur de ska arbeta med värdegrundsarbetet i undervisningen och hur de ska arbeta för att nå en högre måluppfyllelse genom att tydliggöra examensmålen för de olika programmen för eleverna. Lärare säger vidare att både rektorn och biträdande rektorn är ute i klasserna och pratar om skolans värdegrundsord och att lärarna varit delaktiga i arbetet bland annat genom att de fått komma med förslag på hur de ska förbättra värdegrundsarbetet.

Granskningen visar även att obehöriga lärare får en planerad introduktion och stöd i arbetet. Av Skolverkets senaste tillgängliga statistik framgår att 39,7 procent av skolans heltidsanställda lärare har pedagogiskt högskoleexamen läsåret 2018/19 och att andelen har ökat under de senaste åren. Rektorn uppger i intervju att alla obehöriga lärare får handledning av specialpedagogen och att det, i specialpedagogens tjänst, ingår att handleda obehöriga lärare var fjortonde dag. Utöver det får de obehöriga lärarna stöd av rektorn eller biträdande rektorn och lärarna i de programgemensamma ämnena arbetar hela tiden tillsammans, uppger

rektorn. Lärarna bekräftar att de arbetar tillsammans med att planera undervisningen och uppger att det finns en introduktion för alla obehöriga lärare som leds av biträdande rektorn. Vidare säger lärarna att de lärare som inte är behöriga får stöd av den biträdande rektorn med att ta fram underlag för betygsättning och att det avsätts tid för det arbetet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4

Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

De övergripande skälen för Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att eleverna i huvudsak får en undervisning som är varierad och anpassad utifrån elevernas förutsättningar och att eleverna på de flesta lektionerna ges det stöd de behöver för att förstå, komma igång med och bibehålla sitt engagemang för skolarbetet. Granskningen visar att det, på de flesta lektioner, är tydligt för eleverna vad som är syftet med de olika arbetsmomenten och att eleverna får möjlighet att reflektera över sitt lärande och delta i undervisningens planering och innehåll. Granskningen visar också att lärarna strukturerar undervisningen med sammanhang i genomgångar och ett logiskt flöde i uppgifterna.

Även om Skolinspektionen bedömer att undervisningen som helhet bedrivs med god kvalitet ser Skolinspektionen att kvaliteten kan höjas ytterligare genom att hela den planerade lektionstiden används och att lektionerna innehåller tydliga avslut så att eleverna får stöd att förstå hur syftet med undervisningen hänger ihop med det planerade lektionsinnehållet. Vidare vill Skolinspektionen framhålla vikten av att eleverna får möjlighet att utvärdera undervisningen i samtliga gymnasiegemensamma ämnen.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen kopplat till de iakttagelser myndigheten gjort inför och i samband med besöket.

Undervisningen varieras och eleverna får lärarstöd

Skolinspektionens granskning visar att eleverna i huvudsak får en undervisning som är varierad. Intervjuade elever uppger att de arbetar med olika material och på olika sätt i de flesta ämnena. Eleverna säger att det är olika hur mycket variation det finns i arbetssätt mellan de gymnasiegemensamma ämnena och de programgemensamma ämnena. De berättar att det kan vara enformigt i de gymnasiegemensamma ämnena då de ofta har skriftliga uppgifter som ska lämnas in och några elever säger att de enbart arbetar med att lösa uppgifter i läroböckerna. Eleverna ger dock exempel på att de arbetar med grupparbeten och diskussionsuppgifter i både gymnasiegemensamma och programgemensamma ämnena. Eleverna säger vidare att alla lärare känner alla eleverna och att de vet vilket arbetssätt som passar varje elev. Därför är det olika hur mycket arbete olika elever får göra i grupp, säger eleverna. Intervjuade lärare säger att de varierar undervisningen genom att blanda teoretiska och praktiska moment och ger exempel på att de arbetat med teman där eleverna fått arbeta både med skriftliga och muntliga redovisningar.

Granskningen visar att eleverna på de flesta lektionerna ges det stöd de behöver för att förstå, komma igång med och bibehålla sitt engagemang för skolarbetet. Även om några elever säger att det är olika hur mycket och på vilka sätt de får hjälp av lärarna på lektionerna säger samtliga intervjuade elevgrupper att lärarna är bra på att hjälpa eleverna. Några elever säger att vissa lärare sitter och väntar på att eleverna ska gå fram till dem och fråga, medan andra lärare går omkring i klassrummet och hjälper dem. Eleverna ger exempel på att de lärare som är bra på att hjälpa eleverna förklarar för dem på nya sätt om det är något de inte förstår och att de är tydliga med att eleverna ska fråga om de behöver hjälp. Vid flertalet observerade lektioner ses hur lärare går runt och hjälper eleverna att komma igång och arbeta med skolarbetet genom att exempelvis sätta sig med eleven och ställa frågor kopplat till uppgiften. På majoriteten av de observerade lektionerna är det flera lärare i klassrummet som hjälper eleverna.

Strukturerad undervisning men sällan sammanfattande avslut

Granskningen visar att det är tydligt för eleverna vad som är syftet med lektionerna. Eleverna säger att det är tydligt för dem vad de ska lära sig och de ger exempel på hur lärarna planerar deras undervisning utifrån kursplanerna. Intervjuade elever säger att lärarna pratar om mål "hela tiden". De säger att lärarna pratar om vad som är målen för de olika kurserna och att lärarna har gått igenom dessa flera gånger. Intervjuade lärare uppger att de går igenom både programmål och kursmål när de påbörjar en ny kurs och vid nya moment under kursernas gång, även om flera lärare uppger att de behöver förtydliga examensmålen för eleverna. Lärarna säger att de sitter med

enskilda elever för att förklara vad lektionen går ut på och att de skriver om målen för en del elever för att de ska bli tydliga. Rektorn uppger att alla lärare tar upp mål och examensmål i undervisningen. Flertalet observerade lektioner inleds med att läraren berättar vad de gjort på föregående lektion och vad de ska göra på dagens lektion. Vid några lektioner pratar lärarna om att uppgifterna är en förberedelse inför nationella prov och vid några lektioner går läraren igenom syftet med lektionen kopplat till läroplanen med eleverna.

Granskningen visar vidare att lärarna strukturerar undervisningen med sammanhang i genomgångar och ett logiskt flöde i uppgifterna. Intervjuade elever och lärare uppger att lektionerna vanligen börjar med tydliga genomgångar av vad eleverna ska arbeta med och att eleverna därefter arbetar i grupp eller enskilt med stöd av lärarna. Eleverna säger att det är tydligt för dem vad de ska arbeta med och att lärarna är bra på att strukturera lektionerna. De flesta observerade lektionerna inleds med genomgång av läraren där läraren tar upp exempel på något ur lektionsinnehållet och att läraren skriver på tavlan vad de ska göra under lektionen.

Granskningen visar emellertid också att alla lektioner inte är utformade så att de innehåller tydliga sammanfattningar och tydliga avslut. Intervjuade elever säger att lärarna sammanfattar vad de arbetat med under lektionerna i de programgemensamma ämnena men att lärarna inte gör på samma sätt i de gymnasiegemensamma ämnena. Eleverna säger att det händer att eleverna får gå när de är färdiga utan något tydligt gemensamt avslut. Eleverna ger exempel på att de ofta samlar ihop sitt material, sätter sig på sina platser och att de därefter får gå. Några intervjuade lärare uppger att de inte genomför strukturerade avslutningar eftersom eleverna blir trötta i vissa ämnen och att eleverna då inte är mottagliga för en sammanfattning. De säger att anledningen till att de inte har gemensamma avslut också kan bero på att eleverna är uppdelade på olika ställen och därför inte kan ha gemensamma avslut. Rektorn uppger i intervju att de har pratat om att det är bra att ha lektionsavslut på ett visst sätt, men att lärarna också har stor frihet att bestämma hur de ska avsluta lektionen. Flera observerade lektioner avslutas med att eleverna lämnar tillbaka datorn och går ut. På en lektion avslutar läraren med att gå igenom uppgifter som presenterades för eleverna vid lektionens start. Därefter tackar läraren för dagen och eleverna lämnar in sitt material och går ut.

Lärarna motiverar och utmanar eleverna i undervisningen

Granskningen visar att lärarna ser till att undervisningen är utformad så att eleverna får utmaningar och positiv respons. Intervjuade elever säger att lärarna ger uppmuntrande respons och lägger mycket tid på varje elev. Eleverna ger exempel på att lärarna peppar och uppmuntrar dem genom att göra anpassningar så att

uppgifterna blir på en lättare eller svårare nivå. Eleverna säger vidare att lärarna känner till vilka mål eleverna har och att de utefter de målen försöker få eleverna att satsa ännu högre. Intervjuade lärare säger att de försöker väva in elevernas intressen i undervisningen för att få eleverna att nå längre. Lärarna säger att de ger mycket uppmuntran och återkoppling exempelvis genom att visa att de har vetskap om att det har gått bra för en viss elev i ett annat ämne än det ämne de själva undervisar i. Lärarna säger att de sitter ner individuellt med elever som är osäkra eller tvivlar på sin förmåga, vilket bekräftas av eleverna. Det arbetssättet har underlättats sedan rektorn införde tvålärarsystem, säger lärarna. Lärarna uppger att de diskuterar förhållningssätt kring beröm och vikten av goda relationer på personalmöten, vilket bekräftas av intervjuad elevhälsopersonal och rektorn. Personal i elevhälsan berättar att "motivationshöjande arbete" är ett område som diskuteras mycket i personalen och att lärarna arbetar både med individuella lösningar och med anpassningar som kan gynna hela elevgruppens motivation. På flertalet observerade lektioner ses flera exempel på att lärare ger uppmuntrande respons genom att exempelvis säga: "Jag vet att du kan det här" "Det här är precis som du gjorde innan, så det kommer du att klara", "Fortsätt så, bra jobbat".

Innehåll och arbetssätt anpassas efter aktuell elevgrupp

Granskningen visar att lärare anpassar innehåll och arbetssätt för att stimulera och utmana eleverna på de flesta lektionerna. Intervjuade elever uppger att de som snabbt blir klara får nya uppgifter och att de i vissa fall får tenta av kurser eller göra prov snabbare. De ger exempel på ämnen där de arbetar med olika läromedel på olika svårighetsgrader. Även om några intervjuade elever säger att de tror att undervisningen ligger på en nivå som motsvarar kraven för E, säger andra intervjuade elever att lärarna anpassar undervisningen så att elever som behöver och vill får svårare uppgifter på högre nivå. En elev ger exempel på att en lärare i ett programgemensamt ämne försvårade en praktisk uppgift och övade eleverna på felsökning genom att klippa slang så att den hela tiden åkte in i väggen. Det var bra och blev mer utmanande, säger eleven. Intervjuade lärare säger att de gör prov och inlämningsuppgifter och använder läromedel på olika nivåer. Lärare säger vidare att de utformar uppgifter så att eleverna även kan resonera på olika nivåer och ger uppgifter utan givna svar. Intervjuade elever berättar att lärarna också gör anpassningar när elever tycker att något är svårt och att det finns extra tider under veckan dit elever kan gå för att få hjälp. Både lärare och elever säger att lärarna kortar ner uppgifter och ger mer stöd där det behövs. Eleverna börjar med uppgifter som lärarna vet att de kommer att klara av för att sedan öka svårighetsgraden, säger lärarna.

Granskningen visar emellertid att eleverna ibland får sluta tidigare när de anses vara färdiga och att det händer att lärare använder det som motivation för att eleverna ska arbeta effektivare. Elever uppger i intervju att de, för några lärare, får gå när de känner sig klara med arbetet och att det händer att de får lämna klassrummet upp till tjugo minuter innan lektionens slut. Intervjuade lärare säger att det händer att eleverna får gå när de är färdiga, trots att de på personalmöten har pratat om att inte använda det som motivation för eleverna. Rektorn säger att det kan vara så att det fungerar som motivation för vissa elever att de får gå när de är färdiga.

Eleverna är för det mesta med och planerar undervisningen

Granskningen visar att eleverna för de mesta görs delaktiga i undervisningen och i sitt lärande. Eleverna är ofta delaktiga i planering av undervisningen men får inte i samma utsträckning utvärdera undervisningen. Eleverna säger att de ofta får vara med och bestämma hur de vill redovisa uppgifter och var de vill arbeta i skolan. En elev ger exempel på att de har fått bestämma och planera vilka material de skulle använda i en uppgift och därefter har besökt en elgrossist för att undersöka vilka material som varit bäst. Eleverna ger även exempel på att de har fått välja tema inom olika områden i de gymnasiegemensamma ämnena och att lärarna frågar eleverna vad de är intresserade av. Såväl lärare som elever säger att lärarna frågar eleverna vad de vill arbeta med och hur de vill göra.

Granskningen visar att eleverna utvärderar de flesta lektioner tillsammans med lärarna, men att detta främst gäller de programgemensamma ämnena. Intervjuade elever berättar att lärarna frågar eleverna hur de uppfattar att de lär sig bäst och att de har fått diskutera detta muntligt i de programgemensamma ämnena. Några elever säger att det endast är i de programgemensamma ämnena som de får tycka till om undervisningen och utvärdera detta tillsammans med lärarna. Där får de förklara vad som har varit bra eller dåligt med veckan och fylla i veckorapporter vad de lärt sig och om det varit teoretiskt eller praktiskt arbete. Eleverna säger att de ofta får prata om hur dagen har varit och vad de har lärt sig i de programgemensamma ämnena men inte i de gymnasiegemensamma ämnena. De säger att de reflekterar muntligt tillsammans med sina mentorer hur arbetet går på APL-platserna och att det till viss del även görs i veckorapporterna. Eleverna ger exempel på att lärarna har ändrat längden på lektionsgenomgångar efter att de utvärderat lektionerna tillsammans.

Eleverna får möjlighet att ta ansvar för sitt lärande

Granskningen visar att eleverna reflekterar över sitt lärande. Eleverna säger att lärarna uppmanar dem att diskutera och reflektera "hela tiden". De säger att framförallt de elever som satsar mot de högre betygen ofta ombeds att svara på hur de tänkt och

varför de har tänkt på ett visst sätt. Eleverna säger att de får reflektera över hur de lär sig bäst både i programgemensamma och gymnasiegemensamma ämnen. I intervju med lärare ger en lärare exempel på en reflektionsuppgift där eleverna ombetts att reflektera kring ämnets syfte och komma med förslag på hur undervisningen och hur elevernas lärande kan förbättras. Uppgiften gjordes skriftligt för eleverna och diskuterades därefter muntligt efter eller med kommentarer från läraren. Även övriga lärare säger att eleverna reflekterar på liknande sätt över vad de har lärt sig i deras ämnen. De säger att eleverna har fått reflektera skriftligt över hur de arbetat på sina APL platser och skrivit skriftliga reflektioner om vad de arbetat med när de har haft studiedagar.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

De övergripande skälen för Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att det bedrivs ett aktivt och medvetet arbete på skolan för att skapa och bibehålla trygghet och studiero. Utredningen visar att elevernas upplevelse av trygghet och studiero följs upp regelbundet och att förbättringsåtgärder vidtas.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen kopplat till de iakttagelser myndigheten gjort inför och i samband med besöket.

Skolans personal arbetar gemensamt för trygghet

Skolinspektionens granskning visar att skolans personal gemensamt arbetar förebyggande och åtgärdande för att skapa trygghet för eleverna. Intervjuade lärare säger att de arbetar för trygghet genom att skapa goda relationer med eleverna, genom att vara lättillgängliga för eleverna samt genom att lösa eventuella konflikter eller situationer så snart de uppstår. Lärarna säger att de är bra på att hjälpa eleverna snabbt både för att det är en liten skola som är lättöverskådlig, men också för att de arbetar tillsammans. Detta är ett förhållningssätt och arbetssätt som förmedlats av

rektorn, säger lärarna. Elever berättar i intervju att alla lärare har goda relationer till eleverna och att de känner sig trygga med att alla lärare hanterar eventuella konfliktsituationer som skulle kunna uppstå.

Intervjuade lärare uppger att de har god kännedom om att eleverna känner sig trygga dels genom deras nära relationer till eleverna och de samtal som förs, men också genom de analyser och sammanställningar från skolans enkäter och huvudmannens enkäter som gjorts. Sammanställningarna visar att eleverna känner sig trygga och skolan har höga indexvärden på enkätfrågor som rör trygghet, säger lärarna. Skolinspektionens enkät hösten 2017 visar att flertalet elever upplever att skolan är trygg.² Representanter från elevhälsan bekräftar att personalen arbetar tillsammans och följer upp och diskuterar exempelvis enkätfrågorna kring trygghet på personalmöten och i elevrådet med eleverna. De säger att elevhälsan har tittat på enkätresultat sedan två år tillbaka och gjort analyser av hur elevernas upplevda trygghet förhåller sig i relation till frånvarostatistik. Därefter har analysen tagits upp med övrig personal som fått diskutera elevernas trygghet. Elever uppger i intervju att de har fått svara på enkäter gällande hur de upplever tryggheten på skolan och även om de inte har fått se någon sammanställning av resultaten från enkäterna är deras uppfattning att alla elever känner sig trygga på skolan.

Rektorn uppger i intervju och i inskickat material att även om skolans enkätresultat visat att eleverna känner sig trygga har personalen gemensamt identifierat ett behov av att arbeta förebyggande för att motverka kriminalitet och droganvändande. Rektorn säger att det finns elever på skolan med sådana problem och att rektorns därför beslutat om ett nära samarbete med vårdnadshavare och externa aktörer så som polisen och socialtjänsten. Rektorn uppger också att det görs riskbedömningar av APL innan eleverna ska påbörja praktikperioden. Såväl lärarna som rektorn och eleverna uppger att mentorerna och yrkeslärarna arbetar kontinuerligt med att förklara och förtydliga skolans värdegrund för eleverna som är på väg ut på APL. I de fall det har förekommit kränkningar på APL, har de utretts och följts upp. Intervjuade elever uppger vidare att handledarna på APL pratar om trygghet och säkerhet på arbetsplatserna, vilket gör att de känner sig trygga även där.

² Index 8,3 av 10 (index 8,3 för samtliga elever som deltog i enkätomgången)

Rektorn säger också att eftersom skolan har flera in- och utgångar har hen funderat på att sätta upp kameror och att införa en bemannad reception för att ytterligare öka tryggheten för eleverna.

Skolan arbetar systematiskt för att förbättra studieron

Skolinspektionens granskning visar att skolans personal gemensamt arbetar för att skapa och bibehålla studiero. Rektorn uppger att de analyserar resultat från elevenkäterna och att det visat att studieron har förbättrats, även om det fortfarande finns skillnader beroende på ämne och lärare. Rektorn säger att personalen har diskuterat på skolans ledningsavstämningar och på personalmöten hur de ska arbeta vidare med studieron, vilket bekräftas av intervjuade lärare och personal från elevhälsan. Lärare säger att personalen på så sätt kommit fram till en gemensam syn på vad som är studiero. De säger också att de har öppna diskussioner och hjälper varandra om det skulle behövas i någon grupp eller på någon lektion. Lärarna säger vidare att de haft diskussioner om vilka elever som passar ihop i undervisningen för att det ska vara givande för deras lärande och för att gynna studieron. De säger vidare att de köpt in ljudbafflar som är ljuddämpande i salarna. Rektorn uppger i intervju och i inskickat material att studieron har förbättrats sedan lokalytan blivit större eftersom de nu kan dela upp och sprida ut eleverna mer. En representant för elevhälsan uppger att hen är inne i grupper och observerar hur olika undervisningssituationer passar för olika elever. Därefter har hen diskussioner med lärarna bland annat kring studieron. Rektorn säger att det händer att hen har samtal med enskilda elever gällande studieron och att de arbetar med att engagera stökiga elever i arbetet för att öka studieron.

Granskningen visar att införande av tvålärarsystem i de gymnasiegemensamma ämnena har bidragit till ökad studiero. Såväl rektorn som intervjuade lärare uppger att tvålärarsystemet möjliggör ökat stöd till eleverna och delning av undervisningsgrupper efter behov. Intervjuade elever säger att de upplever att det är lugnt på lektionerna och att de kan arbeta med det de ska. Några elever uppger att det händer att det är stökigare på eftermiddagarna och i de gymnasiegemensamma ämnena och säger att både lärare och elever är tröttare på eftermiddagarna.

Granskningen visar att det finns gemensamma ordningsregler och ett gemensamt förhållningssätt hos personalen som bidrar till studiero. Eleverna säger att de känner till skolans ordningsregler som elevrådet varit med och tagit fram och de säger att lärarna ser till att dessa följs. Någon elev ger dock exempel på att det kan se olika ut i olika klassrum. På fråga vad lärarna gör för att det ska råda studiero på lektionerna svarar eleverna att lärarna låter eleverna lyssna på musik och arbeta på "sitt egna

sätt”. Eleverna menar att lärarna känner eleverna väl och att lärarna vet hur olika elever arbetar bäst och vilka arbetssätt som fungerar för dem. Därför blir det lugnt och studiero på lektionerna, säger eleverna. På samtliga observerade lektioner ser eleverna ut att kunna ägna sig åt skolarbetet utan att bli störda. På några lektioner förekommer det att elever går runt i klassrummet eller går ut och in ur klassrummet vilket leder till att de elever som ägnar sig åt skolarbete blir störda i sitt arbete. Vid dessa tillfällen tillrättavisar lärarna eleverna. På en av lektionerna har eleverna ”mobilpaus” där det står uppskrivet på tavlan vilka tider mobiler får användas. Eleverna blir informerade om att mobilerna inte får användas under övrig tid och lärarna påminner de elever som tar upp mobilerna under lektionens gång om detta.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

De övergripande skälen för Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att rektorn analyserar betygssättningen i olika ämnen och program samt i förhållande till resultat på nationella prov. Rektorn för diskussioner med lärarna om avvikelser uppmärksammas. Granskningen visar också att rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och att lärarna får möjlighet att samverka med varandra då de ska kvalitetssäkra sina betyg.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen kopplat till de iakttagelser myndigheten gjort inför och i samband med besöket.

Rektorn söker förklaringar till avvikelser i betygssättningen

Skolinspektionens granskning visar att rektorn analyserar betygssättningen i olika ämnen och program samt i förhållande till resultat på nationella ämnesprov. Samtliga intervjuade personalgrupper uppger att rektorn analyserar skillnader i kunskapsresultaten mellan ämnen, kurser, årskurser och program i ledningsavstämningarna. Rektorn säger att de då tittar på insatser som satts in och följer upp utfallet av dessa och att diskussioner som sen förs med lärare utgår från de

analyserna. Lärarna och rektorn säger att om det finns skillnader mellan slutbetyg och resultat på nationella prov tittar de på avvikelserna och diskuterar hur de identifierade skillnaderna ska minska.

Rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar och betyg

Granskningen visar att rektorn ser till att lärare använder sig av olika metoder för att kunna göra likvärdiga bedömningar och sätta likvärdiga betyg. Intervjuade lärare säger att de utgår från Skolverkets allmänna råd när de diskuterar med varandra i kollegiet inför betygssättningen och att de använder sig av bedömningsstöd, gamla nationella prov och matriser från Skolverket i sina bedömningar. Lärarna ger exempel på att de använder sig av likvärdig litteratur till de nationella proven för att bedöma elevernas kunskaper. De säger att det kan vara svårt att hitta tider för treparsamtal för bedömning av elevernas kunskaper på APL, men uppger att de använder digitala veckorapporter där eleverna fyller i vilka moment som de arbetat med. Därefter använder lärarna den informationen i samtal med handledarna på elevernas APL platser inför betygssättning. Lärare i de programgemensamma ämnena uppger att de gått internutbildningar och handledarutbildning kring betygssättning utifrån Skolverkets allmänna råd om betyg och bedömning. Rektorn visar exempel på matriser för olika kursmål och centralt innehåll och uppger att de används av lärarna i de programgemensamma ämnena. Rektorn säger att det är ett arbete som ska utvecklas ytterligare så att alla lärare använder matriser.

Granskningen visar att lärarna samverkar med varandra inför betygssättning. Rektorn uppger att hen avsätter tid för lärarna att samtala om bedömning och att lärarna diskuterar detta på respektive programmöten. Rektorn säger också att specialpedagogen leder lärarna i bedömningsarbetet, vilket bekräftas av lärarna. Intervjuade lärare uppger att de tillsammans diskuterar och arbetar med det centrala innehållet och kunskapskraven i kursplanerna. De uppger också att de har god dialog med varandra om elevernas kunskapsutveckling inför betygssättning genom tvålärarsystemet. Lärarna ger exempel på att det även sker gemensamma bedömningar i ledningsavstämningarna och att de där tittar på kunskapskraven och resultaten på de nationella proven. De lärare som inte har någon ämneskollega säger att de får stöd vid betygssättning av specialpedagogen, rektorn och den biträdande rektorn. Rektorn uppger också att det finns samarbete kring bedömning och betyg med andra skolor som har yrkesprogram, vilket bekräftas av lärarna. En lärare i ett programgemensamt ämne ger exempel på att de samarbetar med andra skolor inom koncernen genom en digital plattform.

På Skolinspektionens vägnar

X Inger Börjesson

Beslutsfattare

Signerat av: Inger Börjesson

X Carolin Backlund

Föredragande

Signerat av: Carolin Backlund

I handläggningen av ärendet har även Anna Mellgren och Andrés Brink medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning har skolan ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 26 och den 28 februari 2019. Besöket genomfördes av Carolin Backlund och Anna Mellgren.

Skolinspektionen genomför under läsåret 2018/19 tillsyn och kvalitetsgranskning av Praktiska Sverige AB. Praktiska Borås drivs av den enskilda huvudmannen Praktiska Sverige AB. Skolenheten har enligt rektors redogörelse 168 inskrivna elever vid granskningstillfället och anordnar utbildning i nationella yrkesprogram och introduktionsprogram. Vid tillsynen går 114 elever på nationella yrkesprogram (bygg- och anläggningsprogrammet, fordon och transportprogrammet, el och energiprogrammet samt restaurang och livsmedelsprogrammet) och 72 elever går introduktionsprogram (programinriktat individuellt val och yrkesintroduktion). Skolan leds av en rektor och en biträdande rektor.

Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2018/2019 är antalet elever per heltidstjänstgörande lärare 14,4. Andel legitimerade lärare med pedagogisk högskoleexamen är 39,7 procent enligt samma källa.

Då antalet avgångselever våren 2018 är litet redovisar SIRIS inte resultat per program. Av SIRIS framgår att den genomsnittliga betygspoängen var 12,4 för avgångselever läsåret 2017/18 på skolans samtliga nationella program vilket är 0,5 betygspoäng högre än föregående år.